

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre 2 ft.
 Fél évre 1 „
 Községeknek 62 kr. évi postadíj előleges
 beküldése után ingyen.
 Egyes szám ára 4 kr.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Rózsá-tér 16-dik sz. házban, (kenyér-piac,
 Vilmos sörcearnoka szomszédságában.)
 Kéziratok vissza nem adatnak.

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI

ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS VEGYES TARTALMU HETILAP.

Hirdetési díjak:

Négy-hasábos petit sorért 5 kr; többszo-
 rinél 4 kr.
 Nagyobb és többszöri hirdetéseknek nagyon
 kedvező engedmények tételnek.
 Bélyegdíj: minden beiktatásért külön 30 kr.
 „Nyiltér”-ben megjelenő közlemény
 minden petit sora 15 kr.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói
 hivatalnál, Csáthy Fer. és Társa, Telegdi
 K. Lajos és László Albert könyvkereske-
 désében, Budapest: Goldberger A. V.,
 Blocher J., Eckstein Bernát és Haasenstein
 és Vogler, Bécsben, Prágában Haasenstein
 és Vogler, A. Oppel, Schalek H. és
 Párisban, Hamburgban és Majnai-Frank-
 furthban: G. J. Daube és Mosse Rudófi
 hirdetési intézetben fogadtatnak el.

Jőj el Szentlélek!

Az isteni Mester dicső mennybemenetele óta az elárvult tanítványok szívében fel-felhangzottak az augsali szózatnak vidámító szavai: „Galilaeai férfiak, mit néztek oly merőn az ég felé? Ezen Jézus, ki most felemelkedett az ég magasságába töletek — egykor ismét eljövendő!” Ugy ezen szózat, mint a Vigasztaló eljövételéről tett ígéret biztatja őket és megerősít arra, hogy a jelen kétség és félelem napjait fel fogja váltani azon boldog perc, a midőn tisztá öntudat és bátorsággal felvázelve fogják teljesíteni a reájok várakozó hivatásnak sok küzdelemmel párosult feladatait. A rezgő könyv szemeikben nem volt ok nélküli. Megszokták élvezni az igazságot, hűséget, szeretetet. S mit várhattak ezután? Gyűlöletet, csalárdúságot, üldöztetéseket. Mind a mellett reményük nem merült alá a családás keserű érzetében, mert ize a dicső mennybemenetel után tized napra csakugyan elérkezett: a vigasztaló, bátorító és felvilágosító Szentlélek!

A még kevéssel ezelőtt bátortalan, gyenge szívek, gyémánt keménységet nyerne, az isteni ígének egy bátor hirdetésében, mint buzgó terjesztésében. Az, kit megrémített egy szolgáló kérdézősködése, sőt megtagadja Mesterét — most már szembeáll a világ minden zsarnok hatalmával és meggyőződéséről utóvégre vértanuhálállal adózik. Azon Léleknek ünnepét szenteljük ma, ki ekképpen boldogította és boldogítja most is azokat, kik a hitért élnek és készek, ha kell érte szenvedni, meghalni is.

Szépen haladott előre kezdetben a ker. hit terjesztése. Lassankint kibontakozott a sötétség tömkelegéből az emberiségnek azon része, mely érdemesített arra, hogy a keresztény világnézet kegyelmébe részesüljön. Világöröszről-világöröszre hatott ki a térítésnek nehéz munkája; országról-országra járdaltak a nemeskeblű férfiak, mindenütt lelkükben hordozván a Szentlélek felvilágosító kegyadomá-

nyait. Manapság már elmondhatjuk, hogy az öt világrész közül az elsőben a ker. műveltség szelleme az uralkodó; a másodikban félig; a harmadikban javában foly a hitterjesztés sz. munkája; a negyedikben a kezdetlegesség akadályozza meg a jóra való törekvést; az ötödikben a mód és tehetség aránya szerint, szintén megtörténik az isteni hit megismertetése.

Bátran elmondhatjuk, hogy sokat, igen sokat tett, befolyása érezhető, meglepő lett e hitnek utbaigazító tana. Megtört vagy pedig enyhült a bűn pusztító hatalma; nemes erkölcsi nemzedéknek adott létjogot, mely szépen hajta, hozá magával az erényvirágokat. Bálványozás helyébe az egy élő Isten ismerete lépett; a babona kárhózas befolyását felváltotta az igaz hit boldogító bírása; kétey, előítélet, lemondás helyett a remény, bizalom és megnyugvás uralkodott a szíveken; a gyűlöletet, ellenségeskedést megszüntette a valódi szeretet, undok fajtalanság uralmát megtörte a tisztaság és szemérmesség szeplőtlen érénye. Hosszabbra terjeszthetném gondolataim szálait, melyek előtűntetnék még élénkebben is, hogy mily változáson ment át az emberiség gondolkozásmódja, erkölcsi, földi magatartása ez áldott tanok befolyása alatt. E tényekkel szemben annál nagyobb az a hálátlanság, melyet minduntalan tanusít korunk akkor, a midőn Istent és vallást, a tudományt akarja helyettesíteni. Anyira ment már felvilágosodott társadalmunknak ez irányban való elmélete, hogy Európa nagyhatalmu nemzetének törvényházában mintegy övszerű törvénybe akarák iktatni azt: hogy Isten létét és a lélek halhatatlanságát tagadni ne legyen szabad! Ime mivé fajul a korlátlan, büszke, gögősi emberi ész; határt kell neki szabni, ne hogy féktelen szabadsága által magával sodorja a még jobb lelkűket becses meggyőződését. Mert a mily arányban óhajta a tudomány szövívoje az értelmet elvonni az istenietől és

eltelíteni azt az ő hypothéseseivel — annál inkább veszt jótékony erejéből a szív és lankad annak emberbaráti érzelme.

Felvilágosodott századunk, büszke tanai mellett, melyeket a ker. hit lerontására hozott előtérbe — szomorú, boldogtalan. Mert fejlődése egyoldalú értelmi fejlődés, mely pedig önmagában sohasem boldogíthat. Róma világalma akkor dőlt romba, mikor az értelmi műveltség magaslatán állott. A tudomány az ő egyoldalú és kérdőked elméletével nem fogja sohasem kipótolhatni a vallásnak nemesítő hatását. A tudomány csak akkor boldogíthat, bámulatos, megnyugtató hatást csak akkor idézhet elő, ha az értelmi fejlődés processusa mellett nem tekint el a szívtől sem. Ezt is oltalmába kell, hogy fogadja, ennek világát is el kell tölteni az evangéliumi igazságok isteni szellemével. Ti tudományszomjasok, kik mindig csak a könyv lapjaiban buvádkodtok és a nyomtatott betűket készpénz gyanánt veszitek — nem gondoltok még a szívre, az érzelmek ezen megmérhetetlen tengerére!

A ki az emberiséget a vallás vigasztaló akarja megfosztani, az egy megnyugtató, vigasztaló erénynek állta útját, mely erény erőt ad a csüggedőnek, vigaszt a sorstüdőzőtnek. E hitrontó vésztes tan, mely minden haladást a tudománytalan tulajdonit, mely a magasabb eszményi körbe felhatni képtelen, kioltja a szívekből egy jobb élet reményét, mely erőt ad arra, hogy a földi lét egyenlőtlen viszonyaival megküzdhesse.

Boldogok voltak a ker. hit első terjesztői, boldogtalanok mi, kik, mintha vissza akarnók utasítani azok nemes, jóindulatu törekvéseinek áldástozó jótéteményeit. De nem. Magyar nemzetünkben nem haltak meg ki a keresztény erények, e nemzetet a pusztulástól csak ezek az erények menthetik meg. Zeng még ez ének, zengjen is még továbbra is, mely térítse a büszke elméket. Mondjuk tehát:

Jőj el Szentlélek!

B. Gyula.

Kereskedőink, iparosaink és az adó.

Debreczen, 1895. június 1.

A III. osztályú kereseti adótárgyalások most vannak folyamatban. Ez azon adó, mely az iparosokat, kereskedőket s általában az üzletembereket terheli.

Mi az adófizetést polgári kötelességnek ismerjük, éppen ezért szükségesnek tartjuk, hogy az adótárgyalások alkalmából egyet-mást elmondjunk.

A III. osztályú kereseti adót fizető polgárságra talán sohasem járt olyan mostoha idő, mint napjainkban, melynek ezer meg ezerféle alakban adnak kifejezést az adótárgyalásra behívott felek. Lássuk, van-e igazuk?

Ha végig megnézzük városunkban a különféle s mondhatjuk, hogy árúkkal gazdagod meg a kereskedők, az azt tapasztaljuk, hogy az üzletemberek, segédek ácsorgással töltik a drága időt, mert az üzletek vevő közönsége nélkül, üresen állnak. Az általános pénztelenség nagyon meglátszik az üzletek pangásában. Ha pedig elgondoljuk, hogy az iparos, kereskedő könyvei ki nem lévő adósságokkal vannak tele, melyek legnagyobb részéhez még peres uton sem lehet hozzájutni, akkor tisztában lehetünk azzal, hogy kereseti adó emeléséről szó sem lehet és nem csodálkozhatunk, ha törekvő üzletembereink egymásután csukják be kereskedéseiket.

A verseny minden téren nagy, de különösen nagy az üzleti téren.

Minden valamine való városban, népesebb községben egymást érik az üzletek, így a vevő közönség nagyon megoszlik.

A házfenntartás, magas boltbér, felcsigázott adó, drágán fizetett személyzet, hitelre való dolgozás, a künnlevőségek bevételeinek megnehezítése, a mindjobban érezhető pénztelenség, a személyi hitel megszorítása, a váltóbeli kötelezettség törvényes szigorja mind az üzletemberek rovására esik s az üzletemberek adóalapját támadja meg.

De nagy csapás, hogy a házalás, a gyári termékek forgalomba való hozatala korlátozva nincs. A kereskedő, iparos alig forgalmazhat valamit, mert idegen gyári czikkkel hálalozik lepi el a piacot, s a vevő közönség töltik fedezi szükségletét. Kérdjük, hogy a sokféle czimen agyonterhelt üzletember, iparos miként felelhet meg fizetési kötelezettségének, mikor a különben is megosztott közönséget hálalozó vonják el az üzletektől?

Vagy a szeretet. Ezt előbb nem mondtam. Igen, a ki fölött ez a kettő nem örkődik, az el van veszte. A becsület s a tisztesség utján csak a szeretet vagy a szeretet tartja meg a forró vért fiataloságot. Ugy bizony, mindnyájan szaladunk a léha élvezetek után és kerüljük a komoly munkát, ha csak nem érezzük, hogy közelből vagy távolból két vigyázó, jószág tekinteti szem kíséri lépteinket, melyből első ballépésünk híre könyvtárak árad.

Hát azok a szegény fiúk, a kiknek a világon senki sincs és éjjel-nappal dolgoznak, tanulnak, hogy valami legyen belőlük. Hát azokra ki vigyáz?

A kényszerűség! En csak a magunkfajta legényekről beszélnek. Erről a fajtáról, a mely Istent tudja, hány generáción át megszokta a semmittevést és az uri módot. Míg a szükség ráhajt, addig mi is foglalkozunk becsület munkával, de mihelyt a dolgunk jobban kezd menni, mihelyt a pénz könnyen jön, úgy hogy nem kell érte nagyon megdolgozni, akkor végünk van, ha csak az átdörbészlet éjek után, az elkecsereződés és életuntagság végső perzeiben, eszünkbe nem jutnak azok a szelid szemek, melyek reánk vigyáznak!

Csak nem volt a te életben is szükség erre, a te rendes, pontos, okos életben?

Nem volt az mindig ilyen. Ha érdekel, elmondok neked az én históriámat, a mely teljes jogot ad nekem hozzá, hogy úgy gondolkozzam, a mint gondolkozom. Sietni fogok, mert 8 órára vár a feleségem, nem akarom megvárakoztatni egy percig sem.

Te engem persze csak azóta ismersz, mióta komoly, szelid ember vagyok! De kérdés csak meg az egykori jogászszimboláimról, majd beszélnek azok neked rólam sok furcsa dolgokat. Hát még ha azokat a férjeket ismerted volna, a kik mint valami modern Boccacciora, formális vadászkatákat tartottak reám!

Míg az anyám élt, addig csak kiragadt ebből

TÁRCSA.

Hagyjatok el...

Hagyjatok el, legyen a mi lesz,
 Miért is küszködök tovább?
 Előbb, utóbb csak kivész a fa,
 Ha száradni kezd rajt az ág.
 Mit bíztattok még a jövővel,
 Ha már nincsenek vágyaim?
 Higgyétek el bőven elég volt
 Már a családás és a kin.

Ne bíztassatok ti, hogy ha én
 Magamat már nem bíztatom,
 Nekem semmi egyéb nem kell már,
 Mint egy nyugalmas sirhalom.
 Est követelem, mert érette
 Megkísértem ám emberül,
 Ezen kívül semmi jutalmat
 Nem kérek én már senkitől.

G. Diószeghi Mór.

A kik reánk vigyáznak!

— Elbeszélés. —

Irta: Vértessy Gyula.

Szegény Batos Imre tragédiájáról beszélgetünk a kávéházban. A vidéki lapocská, a maga szokott chablona szíriint elisratta a nagy tehetségű ifjú férfit, a kire tudása s összeköttetései révén a legeszebb jövő várt volna, bár már jelene is olyan volt, hogy minden százegyedik embert halmoz el a sors anyai jóval, mint ezt a szerencsétlen embert,

a kit, bár nem halt meg, de örökre elveszítettünk. Az elsőkasztott összeg különben stb....

Csakugyan furcsa véget is ért ennek az okos, szép, előkelő fiúnak a pályája.

Ugy kellett neki! Ez a sors igazságszolgáltatása! Elhalmozta mindennel s ő minden adományával visszaélt! En bizony nem sajnálom! Egy pár évig úgy élt, mint valami kis király, végig élvezte az élet minden gyönyörűségét — hát most csak kószolja meg a rakkenyeret! Ugy látszik, hogy az élet néha nagyon ritkán mér igaz mértékkel is!

A szegény, kis püpos irodafőnök egész gyönyörűséggel emlegette a Batos Imre rabságát. Olyan jól esett neki szegénynek, hogy végre rossz módban láthatja azt az irigylet, szép fiatal embert.

A testi nyomorokok természetes irigységgel becsült belőle, a kik nemcsak a hódító, gazdag gavallokat, hanem az utolsó egyszerű, ép testű parasztot is irigyelik.

Bráday ur, a komoly arcú fiskális igyekezett a részvét hangján beszélni, hogy valahogy azt ne higgyék, hogy ő talán kenyéririgységből örül a kollegája bukásának.

Szegény fiut úgy sajnálom! Egy kicsit elbizakodott volt ugyan, de azt nem lehet csodálni, a bíróságok is, a kollegái is, no meg az asszonyok leányok is szörnyű módon elkényeztettek! En előre sejtettem, hogy nem jó vége lesz — mihielyt látam, hogy az emberek milyen egyszerűen és milyen bolond módon felkapták, a mint csak megnyitotta az irodáját.

Csak úgy röpült hozzá a pénz — folytatta Kelevézy ur, a tönkrement nemes legény, a kihez már régóta nem röpült a pénz — nem csoda, ha elkábította, megbolondította. Oh a sok pénz veszedelmes dolog! Sok örütséget követett el az emberrel.

Mai számunkhoz fél ív melléklet van csatolva.

Az iparos alig áruí valamit a heti piacon, mert a kereskedések tele vannak mindenféle olcsó és tartatlan árukkal, mely a szemnek tetszik s a vevőket eltereli a bázi vagy piaci iparosok kézzel, tartósan megcsinált munkájától.

Az országos vásárokat különféle üzletemberek, iparosok, házalók lepik el. Van iparos, a ki a fuvar- és utazási költséget nem áruja ki, de a gyakori vásároknak mennie kell, mert foglalkozása olyan, hogy áruin tul kell adnia, ha élni, ha sokféle tartozásának eleget tenni akar.

A ki polgári jogot gyakorol, annak kötelességeket is kell ismernie, minő kötelesség az adózás is. Azonban a magyarországi szerencsétlen viszonyok olyanok, hogy az üzletemberek nyomorral, szegénységgel, pénztelenséggel küzdenek miatta. A kinek keresete, pénze nincs, hogyan lehet attól kívánni, hogy még nagyobb adót viseljen, mint a minőt fizetni eddig sem volt képes?

Tessék az üzletembereket megadóztatni, tessék az ország összes polgárságától megkövetelni, hogy járuljon kiki a nemzet nagy háztartásának költségeihez; de gondoskodni kell am arról is, hogy az adózó közönségnek legyen olyan alapja, legyen olyan keresetforrása, melyből az adót fizetni képes legyen.

Fentebb rámutattunk, hogy a III. oszt. ker. adót viselő üzletemberek, iparosok, mennyi bajjal, mennyi utjokban álló akadályokkal küzdenek. Mindebből pedig az következik, azt diktálja a józan ész és tapasztalat, hogy a mi kereskedelmünk, iparunk és általában üzleti foglalkozásaink jövődelmezése még jobban fog hanyatlani, ha idejekorán nem segítünk az adózó üzletemberek elviselhetlenül mostoha sorsán.

Ha azt akarjuk, hogy iparunk, kereskedelmünk fellendüljön, hogy az iparosok és kereskedők elbírják a vállalkozott kötelességeiket, akkor oda kell törekednünk, hogy az idegen, gyári készítmények a hazai piacról kiszorítsanak, mert mégis csak hazafiatlanság az, hogy a honi iparvására idegen árukat vásárlunk össze csupán gazdasági vágyból.

Oda kell törekednünk, hogy a kontáriparosok ne rontsák a képzett iparosok jó hírnevét, megélhetését. Módot kell nyújtani, hogy a megszorult iparos, kereskedő olcsó pénzhez juthasson. A törvényes intézkedéseket úgy kell alkalmazni, hogy az üzletember hozzájuthasson követeléseéhez.

Sokat tudnánk olyat ez ügyről írni, a mi figyelmet érdemel és orvoslásra vár; mert tessék elhinni, hogy a kereskedők és iparosok ma holnap a pusztulásra jutott gazdák mostoha sorsát érik meg s akkor az egész nemzet létalapja fog megrendülni és olyan válság fog bekövetkezni, a mitől Isten óvja nemzetünket.

Igy állanak a dolgok, midőn a pénztelenséggel küzdő üzletembereket az ideai adóátváltásokhoz behívják, mely alkalmából adóemelésről szó sem lehet, ha azt nem akarjuk megérni, hogy polgáraink az adóteher súlya alatt roskadjanak össze.

Irodalom és művészet.

— **A fin de siècle** nagy realizmusa dacára a „Képes Családi Lapok” ezimű ismeretterjesztő és szepirodalmi lap soha egy jótállással sem vét az erkölcs, a tisztaság és ellen, mert úgy jellembe, mint a jövőben szem előtt tartja, hogy e lap a család számára lesz készíve. Bárton olvashatja e lapot a legártatlanabb életből néha-néha az ő szelid dorgálása s könyves szemének bánatos tekintete.

De azután? Hanyatholok rohamtan lefelé a lejtőn. Különbös is olyan egyszerű és sima lefolyása van majd minden elzúlnak. A munka meggyűlölésénél kezdődik. Nem tudjuk lényesszerűen magunkat az irászatnál mellé. Nap-nap után azt mondogatjuk magunknak, majd dolgozom holnap, ma még nem! S eljön a holnap, a holnapután, de agyunkban az átdörbészelt éjjelek s napokak zsi-baboktól lázálva — bizony csak újra nem megy a munka, hanem az ivásban kifáradva megülni hajszolai tovább az ostoba, léha élvezeteket, mert ily állapotban azután egyedül azokra összpontosul kábult, mámoros agyunk s ittas lelkünk minden gondolata, minden vágyódása.

S így következik el szépen a testi és lelki kimerültség. Tehetetlenek vagyunk mindenre, állapotunk kétségbeeszt — jó formán a tollat sem tudjuk már fogni reszkető kezünkben s agyunk a leg-egyszerűbb kérdésekkel sem képes foglalkozni! Mint az üdött vad úgy futunk magunk elől a keres-sék a czimborákat, a rozsz társakat, hogy agyon-üthessük velük együtt a napot éjjelt.

Alig egy szálcscsa fűzött már a becsületos társadalomhoz, de az is szakadóban volt.

Egyszer egy reggel, — őh azok a reggelek irtozatosak voltak, mikor a haszontalanul, ostobán és czudarul eltöltött napok és éjjel-ek után, beteg fővel, kábult agygyal felbredtem, teljesen kimerülve s gyáván, elvesztve legkisebb ellentállási képességemet is a bűnöl szemben — kegyetlen ébredésem volt.

Ezer forintot kellett szereznem egy szép asszonynak s arról gondolkoztam, hogy ezt meg kell szereznem bármí áron. Bármí áron, ha a becsület árn is. Egyik klienseknek épp az nap kellett volna átadnom ennyit. Eh, hát nem adom át! Majd bejön valahogy az a pénz még a napokban — gondoltam — s akkor majd kifizetem neki!

nabb leány is, de azért élvezetes olvasmányokat talál abban minden rendű és rangu egyén. Az előttünk fekvő 22 számban elbeszéléseket, költeményeket, ismeretterjesztő és divatozásokkal találunk a következő neves emberektől: Lauka Gusztáv, Csöreghe Gyula, Fodor József, dr. tanár, Somodó József, Cserneozky Gyulánál, Méry Károly, Gerő Imre, Huszár János, Mihályi Hugó és Rudnyánszky Gyulától. A „Képes Családi Lapok” képei is lehetőleg aktuálisak, kivitelük pedig egy első rendű budapesti czéget dicsérik. A „Képes Családi Lapok” előfizetési ára: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Kiadói hivatal: Budapest, V. Vadász-utca, 14. sz. saját házában.

— **A Szalay-Baróti-féle** „Magyar nemzet története”-ből most kaptuk a 14. füzetet, mely V. István és IV. László korát öleli fel. Ezt a füzetet is két értékes műmelléklet díszíti. Az egyik egy Hátsók Igúzától rajzolt térkép, melyen a mongolok betörésének utja van feltüntetve; a másik Checa híres festményének a „Humok harca”-nak reprodukciója. A szövegbe nyomott illusztrációk a következők: Habsburg vára, Habsburgi Rudolf, Kun László, Sill-fried, a Weiden-patak Dünkrut mellett, Kun László pecsétjének előlapja, Kun László pecsétjének hátlapja, Anjou Károly, Albert herceg pecsétje, Iván bán pecsétje. Ismételtlen felhívjuk a közönség figyelmét a kiváló becsú munkára, mely füzeteken 30 kr-áért kapható a kiadónál: Wodjánor F. és fiaimál Bpestben. (Andrássy-ut 21.). Az egész munka csak 60—62 füzetre fog terjedni és már a j ö v ő é v b e n teljes lesz.

HÍREK.

Junius.

A szép május hó elvirult, lefolyt, s i m é t oda van.

Elvégezte bűbájós rendeltetését, elhozta a szép virágokat, beborította a mezők pázsitát zöld fűbáronnyal és megarkította a sok színi mezei virágok milliárdjaival.

Virágokat hozott a fákra s virágokat érlelt és tüntetett el, mert hiszen, minden gyümölcsnek az ára, egy-egy virágnak — halála!

Hozott színt, sugárt, illatot, dalt!

Jóságos égi mennyi gyönyör van e négy szóban s mennyi gyönyör az együttes élvezetünkben!

Óh igen, igen, csak a május lehet ily bőkezű a gyönyörök pazarlásában s úgy látszik, hogy a természet ott választás bűbájait eltökölőjál.

A tékozló után jön a komolyabb — junius, ez a hónap, mely érlel; érlel diákat, búzát, rozst, árpat, szóval mindazt, miből haszon és áldás keletkezik.

Remegve lesik a gazdák a szeszélyes időjárás különözködéseit, de azért remélve biznak, hogy az idén nem lesz olyan igen rossz esztendő, mert hiszen eleget kóstoltunk már az efféléből...

...Érik a buzakalász oda kint a nyílt mezőkön s vajjon nem érnek-e az emberi szívben is a sejtelmek, remények?...

Pünkösdi ünnepével köszönt most be junius hónap. Elhozza Krisztus megígért ajándékát a Szent-Lelket! Óh, minő jó volna, ha az kitöltődnek minden ember szívére s ez elvégre mindenütt igazán „nemes”-sé válnak. Ez volna aztán a legszebb — emberi ünnep.

Égő.

Bizonyos vagyok benne, hogy szegény Batos is így kezdte!

Egyszerre csak kopogtatnak az ajtómon. Belép a levélhordó; a vékony vonású írás, mely a hozott levél borítékán volt, olyan ismerősenk tetszik. Csakugyan a Mariska írása volt. Farkasfalvától jött, az én elhagyott kis Mariskától. Hej, azelőtt, de sokszor összecsofolgattam azokat a vékony, hosszú betűket, az előtt, mikor még gyárrabban beszéltek hozzám, az előtt, mikor még érdemes voltam rá, hogy beszéljenek hozzám!

Sajátságos érzés fogott el, a mint ettől a tiszta szívű, jó lelkű, szép kis leánytól hozzám érkezett levelet a kezemben tartottam.

Szinte szégyeltem ott felbontani, abban az én bűnös szobában, a hol a falakról hiányos öltözött hölgyek mosolygok le s a hol a szoba minden zuga tele volt holmi léha emlékekkel.

Néztem, néztem a borítékot, s a mint meg-illetődve, lassan felbontottam, egyszerre csak úgy éreztem, hogy a lelkem tele lett az én második hazámnak, a szép Mátra-völgyének édes, tiszta hangulatával.

Láttam a kis falut, akácfa, illatos utcáival, a határt, sőt meg világos zöld báronnyos földszalagjaival, a volt szőlőhegyeket a nyíló barackfákkal; éreztem a Zagyavó lenyúló sárga pimpákkal meg kék vad nelelejtésekkel kitarkázott rétek illatát s a Mariskák nagy udvarháza előtt, a falu közepén, szinte láttam felem bolygogni a sudár nyírfák lombkoronáit s a kis Mariskát is ott láttam állni a tornáczon, mintha integetett volna is felém mosolygó, nyájas arczzal. Leomló szöke hajának két hamvas fonata úgy ragyogott a napfényben, mintha ő lett volna az aranyhajú királykisasszony!

Lám, milyen élénken emlékezem még most is erre a képre, a melyet életemnek ebben a fordulópontjában láttam, behunyva a szememet s kezemmel tartva a levelet.

— **Istenitisztelek.** Vasárnap, június hó 2-án ünnep első napján d. e. az ev. ref. egyházakban következők tartanak hitszónoklatokat: a nagyt templomban Kiss Albert, a kistemplomban Ladányi Gyula, a Kossuth-utcai templomban Dicsőfi József, az ispotálytemplomban K. Tóth Kálmán. Az istenitisztelek végén mindenik templomban urvacsorát osztanak. — Vasárnap délután és hétfőn mindenik templomban, felváltva a legutolsó diákok prédikálnak a következő sorrendben: 1-ső nap d. u. a nagyt templomban Virág István esk. fel., a kistemplomban Dombi László szénior, a Kossuth-utcai templomban Nagy Márton 4. th., az ispotály-templomban Juhász László 4. th. 2-od nap d. e. a nagyt templomban Dombi László szénior, a kistemplomban Juhász László 4. th., a Kossuth-utcai templomban Virág István esk. fel., az ispotály-templomban Nagy Márton 4. th. 2-od nap d. u. a nagyt templomban Juhász László 4. th., a kistemplomban Nagy Márton 4. th., a Kossuth-utcai templomban Dombi László szénior, az ispotály-templomban Virág István esk. fel. — A r. kath. templomban pünkösdi előbőttjén reggel 8 órákor keresztut-szentelet, utána ünnepélyes nagy mise; mindkettőt tartotta Dr. Wolafk a Nándor v. püspök. Délután 3 órákor reudes szombati litánia volt. Vasárnap reggel 7 órákor Molnár Kálmán mond misét; 9 órákor dr. Wolafk a Nándor v. püspök teljes segédletével nagy ünnepélyes zenés misét tart s mise után ugyancsak 6 hitszónoklatot mond. Fél 12 órákor Pálfi Béla miséz. Délután 3 órákor ünnepélyes délelti istenitisztelek, melyet szintén teljes segédlettel a püspök tart, 4 órákor pedig a rózsafüzér társaság tartja ájtatosságát körmenettel s Dr. Wolafk a Nándor v. püspök-plebános szent beszédet mond. Hétfőn reggel 7 órákor Pálfi Béla tartja a misét. 9 órákor, mint az első napon, ismét nagy zenés misét tart a püspök s mond utána hitszónoklatot. Fél 12 órákor Molnár Kálmán tart misét. Délután 3 órákor délelti istenitiszteleket tartani Dr. Wolafk a v. püspök teljes segédletével. — Az ág. hitv. ev. templomban pünkösdi első napján d. e. 10 órákor Materny L. lelkész tart istenitiszteleket, annak végeztével urvacsorát oszt. Móhr Béla s. lelkész. Délután 3 órákor egyházi beszédet tart Móhr Béla s. lelkész. Pünkösdi második napján d. e. 10 órákor lesz konfirmáció. A szertartást végzi s utána az urvacsoráját kiszolgáltatja Materny Lajos lelkész. Délután 3 órákor ima mondatik.

— **A papválasztás.** Az ev. ref. papválasztás ügye a kétségbeesésig elkedélyeskedődik. A nagy tiszteletet érdemlő egyháztanács 40 jámbor tagja a sárospataki Dávid Ferenczet, vagy Miklóvy Gyulát akarja a kálvinista Rómába helyezni egy kis politikai t e r v mellett, míg valójában az a jó ur 3—4 egyén kivételével senkinek sem kell. No de még nincs semmi baj. Junius hó 16. megszavaztatják (!!) a hivatelt, hogy kell-e nekik D á v i d Ferencz? Ha egy harmadnak nem kell, akkor lefuttak e különben eszes és tanult ur debreczeni papságának és meg lesz az a pap, a kit Debreczen város igaz hitű kálvinistaságának többsége óhajt. És itt nincs más, mint vagy S z e l e György, vagy I l l y é s Gyula. És ne akadékoskodjék immár az egyháztanács, mert már is elposványosodik az ev. ref. egyházi élet s ma már a Dr. Wolafk a Nándor egyházi tanácsát több kálvinista látogatja, mint az ev. ref. papokét s félhetünk, hogy ha ránk disputálnak egy más felekezettel kaczerkodó papot, akkor

Az olvasáshoz alig mertem kezdeni. Sejtettem, hogy mi van benne. Az, a mit megérdemelt. A vérgi sértett szív s o m r e h á n y á s a, gyűlölete.

Hanem a gonosz egy pillanatra újra felülkerekedett bennem:

— Eh, lássuk, mit ír a kis libácska! No bizony, tölem haragudhatik akárhogy s irhat akármit! Én már megyek a magam sötét útján.

Elkezdem olvasni a levelet. Azt hittem almodom. Szerelemről beszélt a levél minden sora. Szerető szívűből írta ki annak minden betűjét. S látszott a levélben hánször megöntözték könnyvel s hánször felszártották a könyvek helyét csókakkal.

— Ugy-e nem igaz, hogy maga olyan rozsa, a minőnek itt tartják? Ugy-e nem igaz az, a mit az apám, anyám beszél magáról, hogy korhely, lump, elveszett ember! Nem, nem tudom elhinni, hogy maga másforma legyen, mint a minő volt, mikor utoljára láttam. Becsületes, nemes szívű ember! És kértém is az Isten minden nap, hogy az maradjon. Nem kívánom látni, csak tudjam a távolból, hogy ilyen! Ezért a levélért meg ne haragudjon. Nem tudtam már magamnak parancsolni! Nem tudtam, akárhogy bánt is maga velem! Négy év óta felénk se jött! Tudom, hogy nem szeret, de én azért szeretem és nem tudom elhinni, hogy az az ember, a kinek a képét a szívemben őrzöm, mint valami szentséget, az ne legyen tisztességes ember! Ugy-e nem igaz, a mit magáról beszélek?

Nem is lett igaz! Pedig látod, csak az ő távolból örködök, két áldott szemem mentett meg. Az láttam, hogy mit akarok tenni és nem engedte megtenni. No, de sietek, mert Mariska vár a vacsorával. Isten veled! Hidd el pajtás, az volt a végzetes szegény Batosnak, hogy nem szeretett senkit, nem szerette senki! E nélkül pedig nem is lehet egyebet tenni, mint elzúlni.

a kálvinista Róma ide s tova — „ledől s rabigába görbed!” — Ezért pedig az egyháztanács lesz a felelős!

— **A nagy nap.** Képviselő választás lesz június hó 12-én. A III-ik választókerület fogja országgyűlési követét megválasztani s ma még kérdések kérdése, hogy Dr. Kola János a szabad elvű párt jelöltje, vagy dr. Bakonyi Samu a függet-ségi párt jelöltje lesz-e a győztes. A választás iránt óriási az érdeklődés. Városunkban választás tiszta munka s így az eredmény előre várható s bár ki vesz, a v e s z t é s tisztességes lesz.

— **Városi közgyűlés** volt május 30-án és 31-én, s ekkor választották meg az új mezőrendőrfogalmazót ACS Nagy Ferencz ügyvéd személyében a mai ott működő Ilyés Gyula ellen. — A Kisuj-utca elejét építeni fogják s az Áron-féle házat megveszik, valamint a Barcsay építész Csapó-utcai házát is. — A r e n d ö r ö k fizetése január 1-től 20 frtra emeltetik fel.

— **Kitüntetett kereskedő.** Weisz Zsigmond helybeli kereskedő a brüsszeli kiállításra a jury nagy arany díjjal tüntetett ki. Ezen kívül külön díszoklevéllel jutalmaztatott kitűnő boraíért. Nagy kereskedőnk kitüntetéséhez gratulálunk.

— **A tornaverseny.** Nem is képzelt élvezetben részesült városunk nagy közönsége dr. Wallacis miniszter okos gondolatára a tornaverseny által. Több, mint ezer ifju mutatta be együtt és külön testi ügyességét hétfőn a Nagyerdőn, s igazán mondjuk, hogy a versenyek nagyzerterben sikerültek. Az ünnepélynek a legszebb idő kedvezett. Be volt borulva az ég boit. De a sűrű fellegekből egy csöpp eső sem hullott a négy óráig tartott versenyen, melyet gr. Degenfeld S József főispán be-széddel nyitott meg. Azután az ifjuság rázendíté „Isten áld meg a magyart”, ezt a szép nemzeti imaszórt éneket s a közönség levett kalappal álva mélyen meghatva hallgatta az üde, erőteljes hangon felszóló szölozmények Gyönyörűek voltak az öszgyakorlatok, melyeket Balugyánszky helybeli tanár vezetett s szépen sikerültek a többi részek is. A mi iskolánk ifjai sok szép díjat nyertek. A város az ifjuságot és a tanárokat a verseny után megvendégelte. Bárha minden évben rendeznének ily szép ünnepélyt!

— **Megint vendégek.** Örömrökre szolgál jelezhetni, hogy városunknak ismét vendégei lesznek, a mennyiben a selmecvárosi érdekeseti akadé-mia halgatói június 9-én este a gyorsvonattal Debreczenbe érkeznek; az akadémiások a kisértő tanárokon kívül harmincan lesznek, a kiket a város vendégeiként fogad és lát el. Török Gábor főerdő-mester a tanács elé terjesztette a programtervezet-et és a vendégek ellátása ezer koronájába fog kerülni a városnak. Nagyon derék, hogy városunk iránt mindenfelől nagy az érdeklődés.

— **Nyári táncvigalmak.** A helybeli gazdasági tanintézet hallgatói e hó 11-én tartják nyári táncvigalmukat; az iparos kör pedig — a Margit fürdőben — holnapoz két hétre.

— **A m. kir. dohángyár** munkásai és munkásnői részére a gyár igazgatósága és vezető személyzete nagyszerűn sikerült nyári táncvigalm rendeztek ma egy hete. Megjelent azon Kram-pera János igazgató, Zuna Gyula aligazgató, mind-kezők maguk hozva nejét is, a kik a legergaladób szeretettel meglátogató fogadták a gyári munkások vigalmát meglátogató vendégeket. A pompás mulat-gás kiki a legothoniasabban érezhette magát s a ki ott mulatott, az jól is mulatott.

— **Esküvő.** Dr. A n t a l Hugó cs. és kir. ezredorvos, vasárnap, június 2-án vezeti oltárhoz a Sz.-Anna-utcai izr. templomban Scheffer Friderike k. a.-t. Városunk szülöttének, kedves barátunknak szívből kívánunk igaz, tiszta és zavartalan boldogságot. — Ujlaki Béla, városunk derék fia, Rosznitz Clotilde kasszonyonnyal június 2-án d. e. 11 órákor a szegedi izr. templomban tartja esküvő-jét, melyen városunkból többen részt vesznek.

— **Új adó a boron.** A városi tanács az egységes borfogasztási illeték tárgyában a követ-kező szabályrendeletet bocsátotta ki: 1. Debreczen szabad királyi város a l t a l, úgy a városban avagy annak határában termelt, mint az idegen helyről a városba beszállított bor, városi borfogasztási illeték tárgyát képezi, s minden bor után, a kormányhatósági jóváhagyás után, hektoliterenként 1 frt illeték szedetik. 2. A jelen szabályrendelet értelmében megállapított illeték tárgyát képező fogasztási czikk, a városi fogasztási illetéket kezelő hivatalhoz, az állami fogasztási adók be-jelentési kötelezettség beálltától számított 24 óra alatt be nem jelentése, eltilkolása kihágást képez s a megállapított illetékdíjjon felül a városi szegény alap javára 50 krtól 50 frtig terjedhető pénzbírsággal fog büntetett. A rendes illeték csak birtokon belül felebezhető. 3. A jelen szabályrendeletbe ütköző kihágások felett 1-ső fokban a rendőrkapitány, II-od fokban a városi tanács, III-ad fokban pedig a városi közigazgatási b i z o t t s á g bírskodik.

— **Eljegyzés.** Rickl Géza, helybeli nagy-kereskedő, városi biz. tag a napokban jegyezte el Steinbach Lujza k. a.-t, Steinbach István, b.-pesti kir. közjegyző leányát.

— **Henry czirkusza** a közönség megelé-gedésére működik városunkban s érdekes mutat-ványai nagy közönséget vonzanak.

— **Rövid hírek.** A v á r o s h á z felépí-tésének terveit a miniszter megerősítette. Persze az idén már semmi sem lesz az építésből. — A C s o k o n a k új választmányai elhatározták, hogy a jövőre rendezendő felavasló estén a zenéde köz-működését is igénybe fogja venni. — A f i u m e i e k nagy meglegedéssel vették, hogy polg.-mesterek Clossa János elhunyt nejeinek ravatalára városunk tanácsa koszorút tétetett. — A t a n á c s

Folytatás a mellékleten.

szappangyáros.

z egyetlen tökéletes, újonnan szabadalmazott
önműködő

szőlővessző- és növény-permetező

„SYPHONIA“

főitülmul minden eddig ismert
permetezőt, mivel önmű-
ködően permetez.

Sok ezer ilyi permetező van
már alkalmazásban és ugyan-
annyi elismerő bizonyít-
vány tanusodik arról, hogy a
„Syphonia“ szerkezete min-
den más hasonczélú szerkeze-
tet föltüml.

Mayfarth Ph. és Társa
gazdasági-gép-gyár,
különlégességi gyár borsajtók és gyümölcs-
értékesítési gépek számára
Bécs, III. Taborstrasse 76. sz.
Írjagyzék és számos elismerő nyilatkozatok
ingyen. — Képriselők felvételnék.
(62.) 9-10.

Legjobb poloskák,
bolhák,
konyhatégek,
molyok, parasiták
a házi állatok
ellen.

A
ZACHERLIN

csodálatos hatása! Öl, mint semmi más szer

mindenféle férget és azért mint egyedül a maga nemében kerestetik és dicsértetik.

Ismertetői jelei : 1. bepecsételt palack. 2. „Zacherlin“ név.

Kaphatók Debreczenben :

Bornyász József,	Havas József,	Parti Ferencz,
Csanak József,	Klein Bernát,	Radecky József,
Csicsó Lajos,	Kohn Testvérek,	Ráics Gyula,
Deutsch Albert,	Kohn Henrik,	Rickl József Zelmos,
Dömök Béla,	Kohn Lajos,	Rosenthal Dániel,
Félegyházi János,	Kontsek Géza,	Roth Antal,
Franz és Jóna,	Kovács Mihály,	Szabó Zsigmond,
Fritsch Károly,	Kun József,	Szentkirályi Tivadar,
Ganovszky Lajos,	Leidenfrost Armin,	Tóth Béla gyógyszerész,
Geréb Fülöp,	Lusztig Károly,	Tóth Sándor, Varga Lajos,

Berettyó-Ujfaluiban : Karakas Imre, ifj. Weiszberger Ignác.

Ér-Mihályfalván : Pollák Mór.

Hajdu-Böszörményben : Gemeinbeck József.

Hajdu-Nánáson : Schlachta János.

Hajdu-Szoboszlón : Kiss Pál, Körner Béla.

Püspök-Ladányban : Tariczky Endre utóda Mihályi.

Tisza-Füreden : Schön Jakab, Ungar Arthur uraknál.

(126.) 5—10.

Friss töltésű ásványvizek, u. m. :

Bikszádi, Bártfai, Bilini, Borszéki, Budai, Csizi, Czigelkai, Emsi, Gieshübl, Gleichenbergi, Halli, Ivándai, Kissingi, Carlsbadi, Koritniczai, Krondorfi, Levico (arzen viz), Luhi Margit, Marienbadi, Mohai Ágnes, Parádi, Prebloi, Rohitschi, Ronceanoi, Salvator, Selters, Szolyvai, Szulini, Szrebnicizai (guber forrás), Darkói jódsó, Franzensbadi ásvány lápsó, Viktoria só, Carlsbadi só, stb.

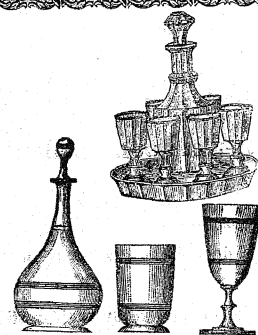
Vásártelki moor föld főraktára,

továbbá :

szőlőpermetezéshez azurint, kékkövet, sodát, raffia hancsot kötéshez, — minden fűszer- és csemegeárukat a legolcsóbb árak mellett ajánl

GERÉBY FÜLÖP.

(153.) 3—3.

A tavaszi és nyári időnyre

a legmegbízhatóbb
első-rendű gyárakból :

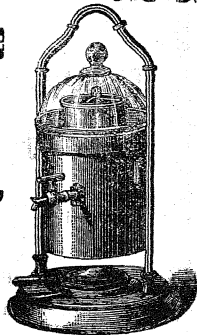
szabadalmazott

jégszekrények,

önműködő

fagylaltgépeket,

legjobb minőségű
szódavíz készülékeket,

tükrözött kerti golyókat, sodrony borítókat
és szabadalmazott

(145.) 5—52.

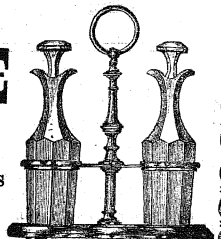
LEGUJABB BEFŐZŐ ÜVEGEKET

a legnagyobb választékban és legjutányosabb árak mellett
ajánl

KASZANYITZKY ENDRE

üveg, porcellán,
lámpa, háztartási
konyhaeszközök és

diszárúk nagykereskedése

DEBRECZEN, Főpiacz, 1900.

ÓVÁS!

Különös figyelemre méltó a hirneves

Dr. Forti-féle sebtapasz

mely rendkívüli gyógy- és fájdalom-csillapító hatása által leggyorsabb gyógyulást eszközöl a legkülönbözőbb külbajokban. A csomagok ára : a legkisebbeké 35 kr., a közép nagyságúaké 50 kr., a legnagyobbaké 1 ft használati utasítással együtt, melyet mindig, különösen azért kérni el ne mulasszunk, minthogy abból magának mindenki ezen sebtapasz valódiságáról a legbiztosabb meggyőződést megszerezheti. Kapható a legtöbb fővárosi, valamint nagyobb vidéki gyógyszerárakban. Főraktár : Budapest : Török J. gyógyszer-tára Király-u. 12. sz. Debreczenben : valamennyi gyógyszer-tárban. Ezen gyógytapsz készítője FORTI LÁSZLÓ Budapest, II., Iskola-utca, 28. szám. ÓVA intjük a tisztelt közönséget, nevem és ugyanazon cím alatt forgalomba hozott, az eredetiből azonban miben sem hasonló utánzatoktól. Ezen okból a Forti-féle sebtapasz csak akkor fogadható el a valódi Forti-féle sebtapasz gyanánt, ha a használati utasítás védjeggyel és Forti László — a csomagok külsején is látható — eredeti kézjeggyel van ellátva, a csomagok pedig nevem kezdő betűivel, F. L., lepecsételve vannak.

(132.) 5—12.

Forti László

Férfi Chiffon ingek

a hirneves SCHROLL-féle Chiffonból

1 ft 90, 2 ft 20, 2 ft 60 kr.

Gallérok, kezelők, nyakkendők.

Harisnyák, keztyűk.

NŐI BLOUSOK.

Kész mosó gyermekruhácskák.

BRASSÓI POSZTÓK,

Tricot, Peruvien és Doskin

SZABÓ LAJOS FIAI
czégnél.

(87.)

CARL KUHN & CO.
BÉCSBEN.

Védjegy.

Óvás!

Védjegyünk és doboz címkéink

acél-tollainkat

törvényszerűleg védvők,

kérjük a betűnkre,

valamint a címke-

Carl Kuhn & Co. inkre vigyázni.

Minden doboz védjegyünkkel van ellátva.

Utánazások jövőre is, mint eddig tör-

vényszerűen üldözöttek. (110.) 5—6.

KATHREINER FÉLE

KNEIPP-MALÁTA-KÁVÉ.

Legiszigetesebb, egyedül egészséges és egyverszínű a legolcsóbb pótlék a bab-szemű kávéhoz.

Egyedül egészséges pótser a babszemű kávé helyett. Nőknek, gyermekeknek, betegeknek orvosilag van ajánlva.

DISZOKLEVÉL 1891-1894 8 ARANY ÉREM

Óvatosság: Csak a „Kathreiner” névvel ellátott eredeti-csomagokat kérjük és fogadjuk el.

Mindenütt kapható: 1/2 kiló 25 kr.

(1.) 10—12.

Az embernek nincs az

EGÉSZSÉGÉNÉL

drágább kincse, miért is az, a ki új vagy idült gyomor-, bél-, tüdő- vagy mellbaj, valamint minden

belső bajban;

és pedig: sárgaság, székrekedés hányinger, szédülés, ájulás, felbűfőzés, aranyér, epetúlulás, máj- és altesti bántalmak, vértúlulás a fej- vagy szívhez, köhögés, nehéz lélegzés, rekedtség, éjjeli izzadás, vérköpés, nyílulás, almatlanság, szivdobogás, köszvény, vagy csúszban szenved, biztos sikert ér el az

Egészségi Regulator által.

Ára használati utasítással 2 kor. (1 ft).

Postán küldve láda és fuvarlevélért 40 fillérrel (20 kr.) több.

Szétküldés a vidékre csak a „HATTYUHOZ” cz. gyógyszer-tárból, BUDAPEST, VI., Szabolcs-utca 32. sz.

(76) 10—20.